

KLASIKAPLUS.CZ

1. Čertova stěna. Třetí ostravský příspěvek do smetanovského kompletu v Litomyšli

16.06.2024 klasikaplus.cz - Petr Veber

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (2); divadlo (2); Jiřího (2); Marek (2); Nekvasila (2); Šedivý (2); Baziky; Davida; moravskoslezské; moravskoslezského; Národní; Národního; Ostrava; ostravské; ostravského; ostravský

"Režie **Jiřího Nekvasila** pomáhá vyprávět příběh přirozeně a zřetelně, lidsky."

"Jiří Brückler zraje ve svém oboru v opravdovou tuzemskou operní hvězdu, o to cennější, že nenápadnou a skromnou."

Třidenní rezidenci **Národního divadla moravskoslezského** na Smetanově Litomyšli uzavřela v sobotu poslední Smetanova opera. Dirigent **Marek Šedivý** provedl diváky tříhodinovým představením bez oddechu, s velkým technickým i emocionálním nasazením. Čertova stěna, romantická a přes určitou naivitu příběhu opravdová, s lehkým nádechem komiky, zapůsobila výraznými hudebními kvalitami přesně tak, jak letošní sváteční uvádění Smetanových oper obecně působí: jako důkaz toho, že nejsou ani trochu mrtvé. Čertova stěna je plná krásné hudby, typicky smetanovských postupů, pěkných lidových sborů i temnějších míst, melodií vzácněji slýchaných i známých, výstupů dojemných, milých, vzrůsných i zábavných. Vyprofilovanými hudebními prostředky přesně vystihuje lyrické i komické momenty a nachází víc než dostatek invence pro církevní i pro dábelské tóny a pro dramatické okamžiky, to když Rarach přestane být pohádkovým čertem a chce se – přesně podle legendy týkající se okolí Vyššího Brodu na Šumavě – mstít postavením přehradu a zatopením kláštera.

Voka Vítkovice zpíval tento večer barytonista Jiří Brückler, zrající ve svém oboru v opravdovou tuzemskou operní hvězdu, o to cennější, že nenápadnou a skromnou. Ikonickou árii "Jen jediná mě ženy krásná tvář tak dojala..." vyklenul a vyzpíval nádherně, bez vokálního úsilí, neokázale a neexaltovaně, ve výrazu upřímně a opravdově, opravdu vzorově. Hedvika, která se přes své i jeho váhání nakonec stane Vokovou nevěstou, se objevuje v ději poměrně pozdě, ale sopranistka Veronika Rovná i tak stačila vyvolat emotivním zpěvem výrazný dojem. Basisté Martin Gurbaľ a Miloš Horák se dělili o Beneše a jeho svůdce a dvojníka Raracha, protikladné a přece tak podobné postavy, které se rozdělí až v samém závěru, aby dobro nad zlem, jak to má být, zvítězilo. V dalších sólových rolích se dostatečně prezentovali tenorista Martin Šrejma Anna Nitrová a Veronika Kaiserová. A komické prvky? Ty vnáší do opery především hradní Michálek, zábavně plačtivá figurka sledující své veskrze malé cíle. Skvěle ji ztvárnil Gianluca Zampieri

Scénografie **Davida Baziky** se i v omezených možnostech litomyšlské Festivalové haly, během roku sportoviště, uplatnila funkčně. I kdyby někdo shledal libreto Elišky Krásnohorské víc poplatným době, než je Smetanova hudba, tedy zastaralejším než zhudebnění příběhu, nemění to nic na věci, že odmítat kvůli tomu celou operu by bylo pověstným vyléváním vaničky i s dítětem. **Marek Šedivý** s barvitě hrajícím orchestrem učinil maximum pro to, aby hudební kvality večera nedávaly důvod o libretu přemýšlet víc než jako o slovním vyjádření příběhu, který ve výsledku vnímáme komplexně

Režie **Jiřího Nekvasila** pomáhá v daném hudebním a výtvarném rámci vyprávět tento příběh přirozeně a zřetelně, lidsky, z devětadevadesáti procent bez ambic přidat nutně něco vlastního. Rarach intrikuje a škodí, ale bojí se kříže, šlechtic Vok, pán z Růže, řeší své privátní city, rytíř Jarek trpí rozporem mezi zamilovaností a vyjádřením věrnosti svému pánovi, poustevník Beneš potlačuje touhu po opatském rouchu a majetku a pro potřebnou katarzi prosí o rozhřešení, hradní Michálek sní o tom, kdo mohl být jeho zeť, kdyby... Tím víc je škoda jediného momentu: překvapivé pointy, násilně přidané aktualizace v samém závěru opery. Proměna Voka Vítkovice v Bedřicha Smetanu, požár modelu Národního **divadla** a naznačení skladatelovy hluchoty se k dosavadnímu příběhu (přesto, že je skladatelova tvář součástí scénografického řešení) ani ve velké fantazii nepřimkne – byly zbytečné a rušivé.

Čertovu stěnu **ostravský** soubor uvedl v roce 2014 a v obnovené premiéře v prosinci 2023. Představení 15. června bylo nyní bohužel derniérou. Které tuzemské **divadlo** ji uvede příště a kdy to bude...?

Rezidenci **ostravského** souboru otevřelo ve čtvrtek představení Dvou vdov. Den před Čertovou stěnou pak odehrálo **Národní divadlo moravskoslezské** v Litomyšli svou inscenaci Braniborů v Čechách. Reflexi **ostravské** únorové obnovené premiéry tohoto projektu, původně z roku 2016, najdete ZDE. A květnové shrnutí celého kompletu osmi Smetanových oper, uvedeného v metropoli Moravskoslezského kraje během letošního jara dvakrát za sebou, čtete v rubrice ReflexePlus pod titulkem **Ostrava** se o Smetanu postarala královsky

Foto: Smetanova Litomyšl / František Renza

« zpět na začátek

Čertova stěna. Třetí ostravský příspěvek do smetanovského kompletu v Litomyšli

neděle, 16. červen 2024 13:14 [Petr Veber](#)

[Facebook](#) [Twitter](#)

„Smetanova poslední opera je plná krásné hudby.“

„Režie Jiřího Nekvasila pomáhá vyprávět příběh přirozeně a zřetelně, lidsky.“

„Jiří Brückler zraje ve svém oboru v opravdovou tuzemskou operní hvězdu, o to cennější, že nenápadnou a skromnou.“

Třídenní rezidenci Národního divadla moravskoslezského na Smetanově Litomyšli uzavřela v sobotu poslední Smetanova opera. Dirigent Marek Šedivý provedl diváky tříhodinovým představením bez oddechu, s velkým technickým i emocionálním nasazením. Čertova stěna, romantická a přes určitou naivitu příběhu opravdová, s lehkým nádechem komiky, zapůsobila výraznými hudebními kvalitami přesně tak, jak letošní sváteční uvádění Smetanových oper obecně působí: jako důkaz toho, že nejsou ani trochu mrtvé.

Čertova stěna je plná krásné hudby, typicky smetanovských postupů, pěkných lidových sborů i temnějších míst, melodií vzácněji slychaných i známých, výstupů dojemných, milých, vznosných i zábavných. Vyprofilovanými hudebními prostředky přesně vystihuje lyrické

i komické momenty a nachází víc než dostatek invence pro církevní i pro d'ábelské tóny a pro dramatické okamžiky, to když Rarach přestane být pohádkovým čertem a chce se – přesně podle legendy týkající se okolí Vyššího Brodu na Šumavě – mstít postavením přehrady a zatopením kláštera.

Voka Vítkovice zpíval tento večer barytonista **Jiří Brückler**, zrající ve svém oboru v opravdovou tuzemskou operní hvězdu, o to cennější, že nenápadnou a skromnou. Ikonickou árii „Jen jediná mě ženy krásná tvář tak dojala...“ vyklenul a vyzpíval nádherně, bez vokálního úsilí, neokázale a neexaltovaně, ve výrazu upřímně a opravdově, opravdu vzorově. Hedvika, která se přes své i jeho váhání nakonec stane Vokovou nevěstou, se objevuje v ději poměrně pozdě, ale sopranistka **Veronika Rovná** i tak stačila vyvolat emotivním zpěvem výrazný dojem. Basisté **Martin Gurbaľ** a **Miloš Horák** se dělili o Beneše a jeho svůdce a dvojníka Raracha, protikladné a přece tak podobné postavy, které se rozdělí až v samém závěru, aby dobro nad zlem, jak to má být, zvítězilo. V dalších sólových rolích se dostatečně prezentovali tenorista **Martin Šrejma**, **Anna Nitrová** a **Veronika Kaiserová**. A komické prvky? Ty vnáší do opery především hradní Michálek, zábavně plačtivá figurka sledující své veskrze malé cíle. Skvěle ji ztvárnil **Gianluca Zampieri**.

Scénografie **Davida Baziky** se i v omezených možnostech litomyšlské Festivalové haly, během roku sportoviště, uplatnila funkčně. I kdyby někdo shledal libreto **Elišky Krásnohorské** víc poplatným době, než je Smetanova hudba, tedy zastaralejším než zhudebnění příběhu, nemění to nic na věci, že odmítat kvůli tomu celou operu by bylo pověstným vyléváním vaničky i s dítětem. **Marek Šedivý** s barvitě hrajícím orchestrem učinil maximum pro to, aby hudební kvality večera nedávaly důvod o libretu přemýšlet víc než jako o slovním vyjádření příběhu, který ve výsledku vnímáme komplexně

Režie **Jiřího Nekvasila** pomáhá v daném hudebním a výtvarném rámci vyprávět tento příběh přirozeně a zřetelně, lidsky, z devětadesáti procent bez ambic přidat nutně něco vlastního. Rarach intrikuje a škodí, ale bojí se kříže, šlechtic Vok, pán z Růže, řeší své privátní city, rytíř Jarek trpí rozporem mezi zamilovaností a vyjádřením věrnosti svému pánovi, poustevník Beneš potlačuje touhu po opatském rouchu a majetku a pro potřebnou katarzi prosí o rozhřešení, hradní Michálek sní o tom, kdo mohl být jeho zeť, kdyby... Tím víc je škoda jediného momentu: překvapivé pointy, násilně přidané aktualizace v samém závěru opery. Proměna Voka Vítkovice v Bedřicha Smetanu, požár modelu Národního divadla a naznačení skladatelovy hluchoty se k dosavadnímu příběhu (přesto, že je skladatelova tvář součástí scénografického řešení) ani ve velké fantazii nepřimkne – byly zbytečné a rušivé.

Čertovu stěnu ostravský soubor uvedl v roce 2014 a v obnovené premiéře [v prosinci 2023](#). Představení 15. června bylo nyní bohužel derniérou. Které tuzemské divadlo ji uvede příště a kdy to bude...?

Rezidenci ostravského souboru otevřelo ve čtvrtek představení [Dvou vdov](#). Den před *Čertovou stěnou* pak odehrálo Národní divadlo moravskoslezské v Litomyšli svou inscenaci *Braniborů v Čechách*. Reflexi ostravské únorové obnovené premiéry tohoto projektu, původně z roku 2016, najdete [ZDE](#). A květnové shrnutí celého kompletu osmi Smetanových oper, uvedeného v metropoli Moravskoslezského kraje během letošního jara dvakrát za sebou, čtete v rubrice ReflexePlus pod titulkem [Ostrava se o Smetanu postarala královsky](#).